

Ole Andersen

HVA MED ISRAEL?

Lunde Forlag

Copyright 2018 © Lunde Forlag
Sinsenveien 25, 0572 Oslo
www.lundeforlag.no

Originalens tittel: *Slutspillet om Israel*
Copyright 2016 © Forlagsgruppen Lohse, Fredericia, Danmark

Til norsk ved Torgeir Agøy

Bibelsitatene er hentet fra Bibelen 2011 (Bibel.no, Bibelselskapet)

Omslagsillustrasjon: Claus Kristensen og Miro Novak/fotolia.com
Omslag og illustrasjoner: Birgitte Bohsen / Lunde Forlag
Grafisk utforming: Lunde Forlag
Trykk og innbinding: InPrint, Latvia

Boken er utgitt i samarbeid med Ordet og Israel

I. opplag 2018

ISBN: 978-82-520-0460-1

INNHOOLD

Forord 11

INTRODUKSJON 13

Kapittel 1: Israel – en religiøs slagmark 14

Kristne og Israel 17

Kapittel 2: Israel i Bibelen 20

Grunnlaget for de bibelske profetiene 21

Fra trussel til profeti 23

Profetene belyser saken 27

To store spørsmål 29

FØRSTE DEL: HVORDAN SKAL KRISTNE FORSTÅ DE BIBELSKE PROFETIENE OM ISRAEL? 31

Kapittel 3: Én tekst, to tolkninger 32

Hovedforståelse 1: Kirketolkningen 33

Erstatning eller innlemmelse? 34

Bibelsk grunnlag 35

Tolkningsmetoder 38

Hovedforståelse 2: Israeltolkningen 40

Kontinuitet, sideordning og demonstrasjon 41

Bibelsk grunnlag 43

Tolkningsmetoder 44

Esekiel 11,17–20 på to forskjellige måter 45

Kapittel 4: Israel – utvalgt av Gud 47

Utvalgt til velsignelse 47

Den store katastrofen: Fra velsignelse til forbannelse 49

Planen om gjenopprettelse 51

A) Redskap i åpenbaringen 52

Bibelen 53

Tempelet 53

Israels historie 54

B) Redskap i frelseshistorien 55

Jesu første komme 56

Jesu gjenkomst 57

På vei mot Paradis	58
Spørsmålet om frelse	60
To sannheter om Israel	62
Guds folk	63
Abrahams barn	66
Utvelgelse og frelse	67
Kapittel 5: Israels rolle etter Jesus	68
Israel – forherdet, men ikke forkastet	69
Romerbrevet 9–10: Om Israels frelse	69
Romerbrevet 11: Om Israels utvelgelse	74
Profetiene – stadfestet av Messias	86
Apostlenes forhold til Det gamle testamentet	86
Det nye testamentet bekrefter profetiene generelt	90
Det nye testamentet bekrefter konkrete profetier	97
Det nye testamentet og Israelsprofetiene:	
Oppsummering	99
Slektskapet mellom Israel og kirken	99
Kirken – Israels «medarving»	102
Israel – et «demonstrasjonsfolk» for kirken	102
Det nye testamentet og Israel	104
Kapittel 6: Vurdering av de to hovedforståelsene av Israelsprofetiene	105
Likheter og forskjeller	106
Begge typer bibeltekster, takk!	108
Argument 1: Israel er fortsatt Guds folk	109
Argument 2: Israelsprofetiene gjelder fremdeles Israels folk	111
Bibeltekster mot Israeltolkningen	112
A) Bibeltekster som viser bruddet mellom Israel og Jesus	112
B) Bibeltekster som understreker at ikke alle jøder blir frelst	114
C) Bibeltekster som bruker Israelsnavn om den kristne kirke	116
D) Bibeltekster som bruker Israelsprofetier om kirken og den nye jord	118
Sammenfatning: Kirketolkningens bibelargumenter	119

Flere argumenter for Israeltolkningen	119
Argument 3: Domsprofetiene gir løsningen	119
Argument 4: Uten Israel blir mye i profetiene meningsløst	125
Argument 5: Ellers ville Gud ha lurt Israels folk	127
Argument 6: Hjemkomsten fra Babylon oppfylte ikke profetiene	132
Viktige momenter til vurderingen	140
Innlemmelse	141
Demonstrasjon	141
Sideordning	142
«Men så les hva som står, da!»	142

ANDRE DEL: HVA SIER DE BIBELSKE PROFETIENE OM ISRAEL I DAG? 145

Kapittel 7: Israels framtid ifølge profetene 146

A) Folkets hjemkomst til landet	147
Profeten Hosea	148
Profeten Amos	149
Profeten Jeremia	150
Profeten Esekiel	150
Profeten Sakarja	152
Jesus	153
B) Landets fruktbarhet	154
Profeten Jesaja	155
Profeten Esekiel	156
Landets herlige framtid	158
C) Folkets nye forhold til Gud	160
Profeten Sakarja	161
Jesus	163
Apostelen Paulus	163
Et antisemittisk håp?	163
D) Messias – folkets konge	164
Esekiels gjeterprofeti	167
Jesu gjeter tale	171
E) Et folk til velsignelse for folkene	172
Håp for Midtøsten	175

Velsignelse og liv for hele verden	177
F) Forløsningens enhet	178
Esekiels sammenfatning av Israels forløsning	179
«Messias' dager» og «riket for Israel»	182
Kapittel 8: Hemmeligheten i Israels historie: Guds navn	183
Guds navn og Israels fortid	184
Esekiel og grunnprinsippet i Israels historie	185
Guds navn og Israels framtid	188
Guds navn og Israels landflyktighet og hjemkomst	188
Guds navn og Israels fjerne framtid	191
Betingede og ubetingede profetier	193
Jona og furtingen hans	193
Jeremia og pottemakeren	195
Ubetingede profetier om Israel	197
Guds navn styrer!	198
Kapittel 9: Når vil profetiene bli oppfylt?	200
Oppfyllelsen er framtid	202
Antikk jødedom: Denne verden, den kommende verden og riket mellom dem	204
Ukeapokalypsen: En gradvis forløsning	206
Fjerde Esras bok: Et mellomrike	207
Rabbinerne: Messias' dager	209
Forventningen om oppfyllelse av profetiene i antikk jødedom	212
Profeten Esekiels overraskende tidsplan	213
Når angriper Gog?	215
En tidsplan med tre ledd	218
Hvorfor angriper Gog?	219
Esekiels bok 33–39 og 21,8 og Johannes' åpenbaring 20	220
Mellomriket i Johannes' åpenbaring	220
Gog og Magog hos Esekiel og i Johannes' åpenbaring	223
En dobbel tidslinje	225
Messias' dager, riket for Israel og tusenårsriket	226
Forskjellige syn på tusenårsriket	228
Hva handler om tusenårsriket, og hva handler om den nye jord?	229
Tusenårsriket som modell for den nye jord	250

Profetiens fjellprinsipp	233
Lengselen etter mer enn Israels forløsning	236
Hebreerbrevet om Abrahams lengsel	237
Til de som lengter	239
Kapittel 10: Hvor langt er oppfyllelsen av profetiene kommet?	242
Hjemkomsten for Israels folk	243
Gjenoppbygging og nydyrking av Israels land	245
Israels nye forhold til Gud	247
Israel – et tegn til håp	250
Kapittel 11: Israel og vi – hva skal vi mene?	252
Israels folk – elsket for fedrenes skyld	253
Absolutt nei til kristen antisemittisme!	256
Hva skal kristne mene om staten Israel og dens politikk?	257
Det første svaret: Profetiene	259
Det andre svaret: Frelsheshistorien	261
Det tredje svaret: Budene	263
Plass for forskjellige politiske vurderinger	265
Arbeidet for fred i dag	266
Absolutt nei til kristent hat mot palestinere eller arabere!	268
Jesu forhold til ikke-jøder	268
Ufølsomhet strider mot profetiene og utvelgelsen	270
En palestinsk stat?	271
Et håp for hele verden	273
Kapittel 12: En plan om framtid og håp	277
Israel i Guds plan	278
Sluttspillet i det store perspektivet	281

Noter 283

FORORD

I dag tidlig ble verden igjen rammet av et terrorangrep som kostet uskyldige mennesker livet. Medienes rapporter og blodige bilder roper til himmelen om at verden trenger håp. Håp om å bli befridd fra terror, krig, sult, sykdom, urettferdighet, fattigdom og ensomhet. Håp om å bli befridd fra død og alt ondt.

I Bibelen finnes det et slikt håp. Det finnes blant annet i en lang rekke profetier som lover Israels folk en herlig framtid med gjenopprettelse, rettferdighet, trygghet, glede og fruktbarhet – eller kort sagt: en framtid med *shalom*, fred.

Disse profetiene om Israels framtid er tema for denne boken.

To spørsmål er avgjørende for å forstå disse profetiene og dermed for å forstå det håpet Bibelen gir for en jord rammet av terror: Hvordan skal kristne i det 21. århundret forstå de eldgamle profetiene om Israel? Hva sier disse profetiene om det moderne Israel og landets framtid? Disse to spørsmålene er tema for bokens to hoveddeler.

Det ligger i sakens natur at en bok om Bibelens profetier om Israel handler om Israel. I seg selv er det et veldig spennende emne. Men når man arbeider med Israelsprofetiene, blir det tydelig at perspektivet er langt større. Guds plan for Israel er nemlig et element i hans store plan for hele verden. Profetiene om Israels framtid handler om siste kapittel i verdenshistorien før Guds plan for hele menneskeheten fullføres. Israel spiller en viktig rolle i sluttspillet, men seiersfesten omfatter hele verden.

Israels folk har en historie full av lidelse. Det håpet Bibelen gir dem, er derfor også et håp for resten av verden med dens lidelser.

Mange venner har gjennom årene oppmuntret og hjulpet meg på forskjellige måter i arbeidet med boken. Blant dem er Haakon Christensen, Jan Frost, Jens Lomborg, Jørgen Sejergaard, Kirsten Østerby, Poul Arne Nyborg, Samuel Rosswall, Torben Kjær og Torben Mathiesen, som har lest deler av eller hele manuskriptet og bidratt med mange nyttige kommentarer. Styret for Ordet og Israel har flere ganger gitt meg permisjon til skrivearbeidet. Anders Hjorth Vindum

har gjort en stor innsats med å redigere språket, og Rolf W. Jørgensen har hjulpet med praktiske ting i forbindelse med å klargjøre manuskriptet til utgivelse. En stor takk til dem alle!

Den største takken skylder jeg likevel, som alltid, min kone Krista. Ikke bare har hun i årevis levd med skrivearbeidet mitt, men hun har med forbløffende utholdenhet bevart interessen, oppmuntret meg og levd med i prosjektet.

Jeg tror at Israel fremdeles er Guds folk. Det er mitt håp at både mennesker som på forhånd deler dette synspunktet, og de som ikke deler det, vil finne boken informativ og en hjelp til bedre å forstå synspunktet om at det er en forbindelse mellom det moderne Israel og de bibelske profetiene.

Mest håper jeg likevel at boken kan bidra til at flere oppdager at Bibelens profetier inneholder et fantastisk håp for Israel og for verden. Vi trenger et slikt håp!

Frederikssund, januar 2016

Ole Andersen